

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Zdeňka Stibrála a soudců JUDr. Ivy Hubáčkové a JUDr. Miroslava Stoklasy ve věci

žalobkyně **Bc. R. B., Dis.**, narozené xxx
bytem xxx, xxx

proti
žalovanému **Ing. R. D.**, narozenému xxx
bytem xxx, xxx
zastoupenému Mgr. Hanou Horákovou, advokátkou
sídlem Praha 2, Mánesova 1374/53

o výživné manželky

k odvolání žalovaného proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 8 ze dne 2. prosince 2021, č. j. 27 C 271/2018-419,

takto:

- I. Rozsudek soudu prvního stupně **se** ve výroku o věci samé (I.) **potvrzuje**, ve výroku o náhradě nákladů řízení (III.) **se mění** tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů odvolacího řízení.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem soud prvního stupně výrokem I. uložil žalovanému zaplatit žalobkyni výživné za dobu od 12. 11. 2018 do 29. 12. 2019 203 533 Kč, výrokem II. zamítl žalobu na uložení

Shodu s prvopisem potvrzuje Michaela Fousková

povinnosti žalovanému přispívat na výživu žalobkyně částkou 15 000 Kč měsíčně za dobu od 30. 12. 2019 do budoucna a výrokem III. uložil žalovanému zaplatit žalobkyni na náhradu nákladů řízení 35 467,20 Kč.

2. Soud vyšel ze zjištěného skutkového stavu, že účastníci uzavřeli manželství dne xxx, dne xxx se z manželství narodil syn R. Dne 25. 1. 2018 žalobkyně se synem opustili domácnost, od té doby účastníci žijí odděleně. Manželství účastníků bylo rozvedeno, rozsudek o rozvodu manželství nabyt právní moci dne 30. 12. 2019. Dne 15. 5. 2019 soud schválil dohodu účastníků, podle které byl syn R. svěřen do jejich střídavé péče s tím, že žalovaný bude platit výživné 7 500 Kč měsíčně a 2 000 Kč měsíčně na spoření; žalobkyně bude dávat na spoření měsíčně 2 000 Kč. V listopadu a prosinci 2018 žalobkyně dosahovala průměrného měsíčního čistého příjmu 21 646 Kč a její pravidelné výdaje dosahovaly 1 500 Kč měsíčně. V roce 2019 měla příjem v průměru 21 180 Kč měsíčně a výdaje 1 000 Kč měsíčně. Žalovaný měl v listopadu a prosinci 2018 průměrný měsíční čistý příjem 107 562 Kč měsíčně a pravidelné výdaje 30 240 Kč, v roce 2019 měl průměrný měsíční čistý příjem 113 177 Kč měsíčně a výdaje 35 124 Kč měsíčně. Soud vycházel u obou účastníků z výdajů významnějšího charakteru měsíčně, které byly pravidelné, bez výdajů na běžné živobytí.
3. Ve společném jmění mají účastníci dvě bytové jednotky, žalovaný je mimoto vlastníkem domu č. p. xxx na pozemku st. xxx v k. ú. xxx, xxx a akcie xxx. Oba účastníci užívají automobil.
4. Žalobkyně dne 17. 3. 2017 ze svého účtu vybrala 700 000 Kč, v řízení nebylo prokázáno, že by se jednalo o dar rodičů. Dne 25. 8. 2017 vybrala ze svého účtu 500 000 Kč. Osud této částky není jasný, nebylo prokázáno, že tyto peníze žalovaný vzal z pokoje žalobkyně, jak tvrdila. Rovněž nebylo prokázáno, že žalovaný ze společných prostředků použil 500 000 Kč na financování koupě automobilu jeho matky.
5. Po právní stránce soud uplatněný nárok posoudil dle § 697, § 913, § 921 zák. č. 89/2012 Sb. Dospěl k názoru, že žaloba je po právu za dobu od podání žaloby dne 12. 11. 2018 do 29. 12. 2019, kdy trvalo manželství účastníků. V daném je případě hmotná úroveň žalovaného výrazně vyšší, než úroveň žalobkyně. Žalovaný v předmětném období bydlel v jednom z bytu účastníků 4 + kk, žalobkyně se synem v menším rovněž společném bytě 3 + kk. Každý z účastníků užívá osobní automobil. Žalobcova (myšleno zřejmě žalovaného) životní úroveň je zvyšována jeho vlastnictvím chalupy v xxx, kterou může užívat např. k rekreaci, když žalobkyně takovou možnost nemá. Hlavní nerovnováhu v životní úrovni účastníků představuje rozdíl v jejich příjmech, v předmětné době představovaly příjmy žalobkyně cca 20 % příjmu žalovaného. Žalovaný při zohlednění jeho výdajů, je schopen platit žalobkyni požadované výživné, když rozdíl mezi jejich příjmy činil řádově 77 000 Kč měsíčně. Po zaplacení výživného ve výši 15 000 Kč měsíčně žalobkyni, žalovanému zbývalo 62 000 Kč měsíčně, dostatečná částka k pokrytí jeho dalších nákladů, zejména nákladů na výživné syna a jeho vlastní náklady. Ve výdajích žalovaného soud zohlednil náklady vynaložené na hypotéku a na náklady za byt užívaný žalobkyní. Pro rozhodnutí ve věci soud neuznal za významné náklady spojené se spořením a investováním žalovaného, neboť smyslem stanovení výživného mezi manžely je dosažení stavu, aby hmotná a kulturní úroveň obou byla zásadně stejná. Investice a spoření nesnižují majetek, nýbrž jen mění podobu tohoto majetku.
6. Soud nepovažoval za podstatné námitky vznesené žalovaným. Námitku týkající se výběru 700 000 Kč dne 17. 3. 2017, u níž žalobkyně neprokázala, že tyto peníze nepatří do společného jmění manželů, vybrala v době, kdy jí ani synovi žalovaný nepřispíval na výživné. Vybrala je více než před rokem, který předcházela období, za které výživné požaduje. Obdobně platí pro vybranou částku 500 000 Kč měsíčně, když z této částky zřejmě 167 421 Kč nespadá do společného jmění manželů, neboť tato částka představuje stavební spoření žalobkyně před uzavřením manželství. Rovněž tak není jisté, zda žalobkyně o vybranou částku 500 000 Kč nepřišla, jak v řízení tvrdila.

Rovněž nebyla důvodná námitka žalovaného, že platí veškeré náklady domácnosti, neboť v době od 12. 11. 2018, žili účastníci každý zvlášť ve své domácnosti. Korektní rovněž není také námitka žalovaného, že přispíval výživné na syna, neboť sice platil určité náklady na školkovné, výživné však začal platit až od 6. 6. 2019. Stejně tak nedůvodnou soud shledal námitku, že žalobkyně účelově nastoupila do zaměstnání s nižším příjmem. Žalovaný nevysvětlil, v čem měla spočívat účelovost, a proč by žalobkyně chtěla mít nižší příjem, než by mohla. K ukončení zaměstnání žalobkyně u xxx, došlo před jejím nástupem na rodičovskou dovolenou, a v té době účastníci žili společně. Žalobkyně jako důvody pro změnu zaměstnání uvedla časovou flexibilitu nového zaměstnání potřebnou pro péči o syna. Tento argument soud hodnotil jako rozumný.

7. Soud na základě provedeného dokazování stanovil výživné ve výši 15 000 Kč měsíčně, jak žalobkyně navrhovala, za dobu od 12. 11. 2018 do 29. 12. 2019, což představuje částku celkem 203 533 Kč, a v tomto rozsahu žalobě vyhověl. Vzhledem ke svým majetkovým poměrům je žalovaný schopen zaplatit částku výživného najednou, když od skončení uvedeného období již uplynula navíc poměrně dlouhá doba.
8. Právo na výživné žalobkyni trvalo do právní moci rozsudku o rozvodu, proto na výživné za dobu od 30. 12. 2019 do budoucna, její právo již neexistovalo, neboť účastníci nebyli manželé. Z tohoto důvodu v tomto rozsahu soud žalobu zamítl.
9. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl s odůvodněním, že žalobkyně měla ve věci úspěch, co se týká výživného za dobu trvání manželství, nereagovala však na to, že v průběhu řízení bylo manželství účastníků rozvedeno, a nevezala žalobu zčásti zpět. Soud zohlednil, že žalobkyně byla ochotna v rámci smírného vyřešení sporu vzdát se svého výživného ve prospěch syna R., což žalovaný odmítl. Soud proto přiznal žalobkyni náhradu nákladů řízení, ale při jejím výpočtu nevycházel z pětinasobku hodnoty ročního plnění dle § 8 odst. 2 vyhl. č. 177/1996 Sb., ale vyšel z přisouzené částky.
10. Proti rozsudku podal žalovaný včas odvolání. V jeho následném odůvodnění soudu vytýkal, že nepřihlédl ke všem provedeným důkazům, provedené důkazy nesprávně hodnotil, a v neposlední řadě namítl nepřezkoumatelnost a neodůvodněnost některých závěrů. Soud konstatoval příjmy žalobkyně ze zaměstnání bez toho, že by, konstatoval fakt, že si žalobkyně dne 6. 12. 2018 vybrala zůstatek penzijního pojištění ve výši 184 920 Kč, jak vyplývá ze založeného výpisu účtu. Dle žalovaného je třeba tuto částku v řízení o výživném hodnotit jako částku ovlivňující její životní úroveň – její příjem. Rovněž tak soud nekonstatoval a nepřihlédl k vyplacení ošetřovného za rok 2018, vyplaceného 20. 12. 2018 ve výši 3 479 Kč. Soud měl rovněž hodnotit a brát v potaz pohyby a stavy na účtech žalobkyně. Jedná se například o výdaje za zubní ošetření u společnosti xxx v celkové výši 50 120 Kč, kadeřník 14 961 Kč, výdaje za dovolenou 43 127 Kč, výlet do Drážďan 1 707 Kč, pobyt v hotelu xxx v ceně 3 406 Kč plus výběry v hotovosti, celkem 103 000 Kč za rok 2019 a 15 600 Kč za období od 12. 11. 2018 do 31. 12. 2018. Dle žalovaného tedy žalobkyně měla k dispozici příjmy ovlivňující její životní úroveň, a to nejen příjmy ze zaměstnání.
11. Soud nesprávně hodnotil jeho příjmy, když není zřejmé, z jakého důvodu vycházel z průměrného měsíčního příjmu od května do prosince 2018, když rozhodné období tvoří pouze necelé dva měsíce. Dále se vyjádřil k ostatním závěrům soudu prvního stupně, konkrétně jím uložené částce 50 000 Kč v hotovosti, bez toho, že by se zajímal o skutečnost, že tato částka byla ve stejný den na účet vložena a stejný den byla z účtu odeslána, a v tomto případě se jednalo o pomoc známé žalovaného zasláním jejích peněz na její účet. Stejně tak soud zohledňoval částku 18 500 Kč, kterou mu jeho matka zaslala jako dar k narozeninám.

12. Za stěžejní však označil, že soud dospěl k nesprávnému závěru ohledně vybraných částek žalobkyní 700 000 a 500 000 Kč s tím, že se žalobkyni nepodařilo prokázat, že peníze nejsou součástí společného jmění manželů, kromě částky cca 160 000 Kč ze stavebního spoření. Přesto tyto částky soud nezohlednil při posuzování životní úrovně žalobkyně, a to i přesto, že při jednání dne 10. 9. 2019 soud uvedl, že mu tvrzení o výběru částky 1 200 000 Kč přijde zásadní, protože v takovém případě by se životní úroveň do značné míry srovnávala. Dle žalovaného neobstojí argumentace soudu, že žalobkyně tyto peníze vybrala v době, když žalovaný nepřispíval jí ani synovi na výživné. Takový závěr nemá oporu v provedeném dokazování, neboť z konstatovaného opatrovnického rozsudku vyplývá, že od doby ukončení společné domácnosti (uváděn rok 2017) probíhala střídavá péče o syna, a žádnému z rodičů dluh na výživném nevznikl. Dále poukázal na výpověď žalobkyně ze dne 18. 5. 2021, kdy výslovně uvedla, že si částku vybrala, protože již plánovala opuštění manžela. Není tedy patrné, proč soud tyto částky, hodnotil tak, že je žalobkyně nepoužila pro zvýšení své životní úrovně i v rozhodném období. Ohledně částky 500 000 Kč vyslovil nesouhlas s argumentací soudu, že není jisté, zda žalobkyně o tuto částku nepřišla. Soud tyto skutečnosti nesprávně hodnotil, a uvěřil i dalším tvrzením žalobkyně, aniž by vzal v potaz sníženou věrohodnost žalobkyně prokázáním nepravdivosti řady jejích tvrzení. Rovněž nesouhlasil se závěrem soudu prvního stupně, že neobstojí jeho obrana, že hradil náklady domácnosti, protože v rozhodném období účastníci žili odděleně. Soud nezohlednil to, že v té době hradil žalovaný provozní náklady bydlení žalobkyně, což doložil tabulkou, kterou žalobkyně nerozporovala. Nesouhlasil ani s posouzením výdajů spojených se spořením a investováním, které dle názoru soudu nejsou rozhodující ve věci. Vyslovil souhlas s tím, že investice a spoření nesnižují majetek, nicméně na rozdíl od soudu prvního stupně má za to, že ten, kdo spoří či investuje, má v době spoření k běžnému životu k dispozici méně prostředků, tedy je ovlivňována jeho aktuální životní úroveň. Prostředky, které za trvání manželství žalovaný investoval pouze on, jsou součástí SJM rovným dílem, tedy i vlastnictvím žalobkyně, jejíž majetek takto narůstal bez toho, aby v rozhodné době měla k běžnému životu méně prostředků.
13. Za nesprávné označil rozhodnutí o náhradě nákladů řízení, protože soud řádně nezohlednil skutečnost, že žalobkyně neměla ve věci plný úspěch, neboť žalobu na přiznání výživného od 30. 12. 2019 zamítl. Nepřihlédl k tomu, že řízení větší částí probíhalo v době po právní moci rozvodu manželství, nepřihlédl k jednání žalobkyně v průběhu řízení, která opakovaně nedoložila soudem požadované listiny a důkazy. Soud ani nezohodnotil její chování, nedostavení se k jednání, doručení omluvy těsně před jednáním, pozdní příchod apod. Za neoprávněný označil argument soudu, že v rámci rozhodování o nákladech řízení zohlednil návrh žalobkyně vzdát se výživného ve prospěch syna. Navrhl změnu napadeného rozsudku tak, aby žaloba byla zamítnuta a byla mu přiznána náhrada nákladů řízení.
14. Žalobkyně navrhla potvrzení napadeného rozsudku.
15. Odvolací soud přezkoumal napadený rozsudek v rozsahu vymezeném odvoláním, včetně řízení předcházejícího jeho vyhlášení (§ 205, § 205a, § 212 o. s. ř.), a odvolání neshledal důvodným.
16. Odvoláním nebyl napaden zamítavý výrok (II.), který tak samostatně nabyl právní moci (§ 206 odst. 2 o. s. ř.), nebyl tak předmětem přezkumu odvolacím soudem.
17. Soud prvního stupně založil své rozhodnutí na dostatečně zjištěném skutkovém stavu vzhledem k tomu, co účastníci v řízení uvedli a co vyšlo provedeným dokazováním najevo. Správně se zabýval obdobím od 12. 11. 2018 do 29. 12. 2019, správně dovodil, že v tomto období je dán nárok žalobkyně. V řízení bylo prokázáno, a ani odvolatel nezpochybňoval, že jeho příjem byl výrazně vyšší než příjem žalobkyně, když v té době trvalo manželství účastníků. Soud stupně tento poměr vyjádřil tak, že příjem žalobkyně představoval 20 % ve vztahu k příjmu žalovaného. Důvodné

nejsou odvolací námitky žalovaného vztahující se k tomu, že se soud nezabýval pohybem na účtu žalobkyně, k nimž dokládá výdaje jako např. kadeřník, výlet, výběry v hotovosti apod. Řízení o výživném manžela je řízením, které řeší případnou nerovnost v kulturní a životní úrovni manželů. Není „prováděním účetnictví“ finančního hospodaření manželů. Toto je zcela individuální a založené na zvycích každého konkrétního manželství, hodnotit způsob nakládání s finančními prostředky soudu nepřísluší.

18. Správně soud přistoupil i k hodnocení výběru částek žalobkyní z účtu 700 000 Kč a 500 000 Kč. K výběru těchto částek, došlo v roce 2017, tedy více než rok před obdobím, které je předmětem tohoto řízení. V té době účastníci vedli společnou domácnost, a jak již bylo výše uvedeno, bylo zcela na nich, jakým způsobem každý z nich, případně společně nakládají s finančními prostředky tvořícími jejich, ať již individuální či případně společné jmění. Částka 500 000 Kč, kterou žalobkyně vybrala v roce 2017, a o které tvrdila, že se jí ztratila z jejího zamčeného pokoje, když žalovaný o existenci této částky věděl, rovněž správně soudem nebyla jakýmkoliv způsobem řešena. V řízení nebylo prokázáno, že by se tato finanční hotovost dostala do dispozice žalovaného. Ostatně měly žalobkyně pocit, že došlo ze strany žalovaného k jednání, které by příkladně zakládalo trestní odpovědnost, bylo na ní, aby příslušným způsobem postupovala. Soud konstatoval, že životní úroveň účastníků byla shodná v otázce bydlení, když každý z nich obýval byt, které oba jsou v jejich společném jmění, oba užívali osobní automobil. Zásadní byl tedy rozdíl v jejich příjmech.
19. Příjem účastníků soud správně zjistil v průměrné měsíční částce, ani v tomto není důvodná odvolací námitka žalovaného, neboť se jedná o zcela standardní postup. Není důvod přihlížet k jednorázovým výkyvům, ať již směrem k vyšším či nižším částkám při nepravidelném měsíčním příjmu. Oproti těmto příjmům soud zhodnotil i pravidelné významné měsíční výdaje, které u žalobkyně se pohybovaly v částce 1 000 až 1 500 Kč měsíčně, u žalovaného kolem částky 35 000 Kč měsíčně. Z uvedeného vyplývá, že to byl žalovaný, který i v předmětném období hradil část nákladů i za žalobkyní, neboť objektivně částka 1 000 - 1 500 Kč jí nemohla stačit k zajištění takových životních nákladů jako je nájem, služby spojené s bydlením a další. Toto plnění žalovaného je proto třeba přičíst ve prospěch žalobkyně k úrovni jejího příjmu. Při tomto zohlednění, se příjem žalobkyně dá uvažovat v rozsahu cca 35 000 Kč měsíčně, je tu pokles příjmu žalovaného o částku řádově 15 000 Kč měsíčně. I při tomto zohlednění je disproporce mezi příjmy účastníků, tedy jejich životní úroveň, výrazná. Argumentace žalovaného, že jeho investice, případně spoření, zhodnocovaly společné jmění manželů je nepochybně správná. Nemůže však vést k takovému závěru, že v tom konkrétním období došlo ke snížení jeho životní úrovně. Jakékoliv investice či spoření, je výlučně svobodným rozhodnutím účastníka, ostatně nic mu nebránilo v případě, že by snížení své životní úrovně pocíťoval negativně, v investicích či spoření přestat. Odvolací soud tedy shodně se soudem prvního stupně dospěl k závěru, že žalobkyní uplatňovaná částka 15 000 Kč měsíčně, je přiměřenou ve smyslu § 697 odst. 1 zák. č. 89/2012 Sb. I s přihlédnutím k tomu, že žalovaný měl vyživovací povinnost k nezletilému synovi účastníků, po zohlednění částky 30 000 Kč měsíčně v roce 2018 a částky 35 000 Kč měsíčně v roce 2019 jako výdajů, mu stále jeho příjem zůstával v částce 70 000 Kč měsíčně, resp. 80 000 Kč měsíčně. Žalobkyně disponovala v té době příjmem cca 21 000 Kč měsíčně čistého. Při uvažované částce 15 000 Kč měsíčně plněním plateb žalovaným v její prospěch, výživným 15 000 Kč měsíčně, se dostává na částku 50 000 Kč měsíčně, což koresponduje s částkou, která objektivně žalovanému zůstala po zohlednění jeho prokázaných vynaložených nákladů a uvažovaných 15 000 Kč měsíčně jako výživného manželky.
20. S odkazem na výše uvedené, odvolací soud napadený rozsudek ve výroku o věci samé dle § 219 o. s. ř. jako věcně správný potvrdil.
21. Důvodným pak shledal odvolání žalovaného do výroku o náhradě nákladů řízení, které soud neodůvodnil žádným konkrétním zákonným ustanovením. Konstatoval sice, že žalobkyně byla

úspěšná v tom rozsahu, kterým se domáhala za dobu trvání manželství výživného ve výši 15 000 Kč měsíčně, neúspěšná pak byla v době následující po zániku manželství, když na žalobě dále setrvala. Je tedy zřejmé, že ve věci je správné rozhodnutí dle § 142 odst. 2 o. s. ř., neboť částečný úspěch žalobkyně ve věci je ve stejném rozsahu jako úspěch žalovaného, z důvodu, že žaloba o výživné od 30. 12. 2019 do budoucna byla zamítnuta. Nemůže obstát argumentace soudu, že žalobkyně byla ochotna se vzdát svého nároku ve prospěch nezletilého syna. Takovéto odůvodnění nemá v rozhodování o náhradě nákladů řízení, které se řídí výlučně úspěchem či neúspěchem ve věci, případně charakterem řízení, místo. Z tohoto důvodu odvolací soud změnil výrok o náhradě nákladů řízení dle § 220 odst. 2 o. s. ř. tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

22. O náhradě nákladů odvolacího řízení bylo rozhodnuto dle § 224 odst. 1 a § 142 odst. 1 o. s. ř., když žalobkyni, která byla v odvolacím řízení plně úspěšná, žádné náklady nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **není** dovolání přípustné.

Praha 4. května 2022

JUDr. Zdeněk Stíbral v. r.
předseda senátu